

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Ing. Petra Šuránka a soudců JUDr. Davida Krysky a Mgr. Věry Pazderové, LL.M., M.A., ve věci

žalobce: **Mgr. J. J.**
bytem X
zastoupen advokátem JUDr. Emilem Flegelem
sídlem K Chaloupkám 3170/2, 106 00 Praha 10

proti
žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**
sídlem Zborovská 81, 150 21 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 8. 2022, č. j. 136201/2017/KUSK-OLPPS/KLU,

takto:

Žaloba se zamítá.

Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), dodanou do datové schránky soudu v pondělí dne 17. 10. 2022, domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 8. 2022, č. j. 136201/2017/KUSK-OLPPS/KLU (dále jen „napadené rozhodnutí“). Napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl žalobcovo odvolání a potvrdil rozhodnutí

Městského úřadu Beroun (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 3. 10. 2017, č. j. MBE 64483/2017/DOPR-Zb (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Správní orgán I. stupně prvostupňovým rozhodnutím zamítl podle § 123f odst. 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění zákona č. 217/2022 Sb. (dále jen „zákon o silničním provozu“) námitky žalobce jako nedůvodné a potvrdil mu ke dni 26. 1. 2017 záznam 12 bodů v registru řidičů.

Obsah žaloby

2. *V prvním žalobním bodu* žalobce namítá, že odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí podal dne 30. 10. 2017, avšak žalovaný rozhodl až téměř po 5 letech dne 11. 8. 2022. Ze závěru rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) v usnesení ze dne 30. 9. 2015, č. j. 6 As 114/2014-55, č. 3339/2016 Sb. NSS, že záznam bodů v registru řidičů je trestem ve smyslu čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod, která byla jako součást ústavního pořádku České republiky vyhlášena usnesením předsednictva České národní rady pod č. 2/1993 Sb., (dále jen „Listina“) a čl. 7 odst. 1 věty druhé Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod vyhlášené pod č. 209/1992 Sb. (dále jen „Úmluva“), žalobce dovozuje, že řízení „o vybodování“ je řízením o trestním obvinění ve smyslu čl. 6 Úmluvy. Poukazuje též na rozsudek ze dne 14. 5. 2009, č. j. 7 As 28/2009-99, v němž NSS dovodil, že trestním obviněním je i řízení o přestupku. Žalobce také obsáhle cituje z usnesení Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 30. 5. 2018, sp. zn. 5 T 61/2010, odůvodnění jeho závěru, že dostane-li se právo a povinnost státního aparátu stíhat a trestat pachatele trestné činnosti do extrémního rozporu s právem obviněné osoby na projednání její kauzy v přiměřené lhůtě, nezbyvá než trestní stíhání zastavit pro nepřípustnost. V daném případě se trestní stíhání podle žalobce týkalo osob stíhaných za závažnou trestnou činnost s trestní sazbou odnětí svobody 3 až 8 let a obvodní soud je zastavil z důvodu jeho trvání po dobu 9 let. Tím spíše by podle žalobce mělo být zastaveno řízení s ním trvajícím téměř 6 let, z toho téměř 5 let v odvolacím řízení. Zákaz řízení motorových vozidel na dobu 12 měsíců je po takovéto době zcela nepřiměřený. Na tom nemůže nic změnit ani skutečnost, že zákon o silničním provozu takový postup výslovně neupravuje.
3. *Ve druhém žalobním bodu* pak žalobce namítá, že správní orgány nezkoumaly právní moc podkladových rozhodnutí, ačkoliv takovou povinnost konstatoval NSS v rozsudku ze dne 11. 11. 2011, č. j. 5 As 76/2010-59. Také Městský soud v Praze v rozsudku ze dne 28. 2. 2017, č. j. 9 A 8/2013-58, potvrdil, že předmětem řízení o námitkách proti provedenému záznamu bodů v registru řidičů je právě to, zda pro záznam existuje spolehlivý podklad v podobě pravomocného rozhodnutí příslušného správního orgánu. Žalovaný proto neměl zkoumat jen prostou existenci rozhodnutí, ale primárně jejich právní moc, což ale podle žalobce neučinil. Napadené rozhodnutí proto považuje za nepřezkoumatelné.

Vyjádření žalovaného

4. Žalovaný navrhuje, aby byla žaloba jako nedůvodná zamítnuta. Uvedl, že posoudil veškeré záznamy bodů, a konstatoval, že z jednotlivých oznámení o uložení blokových pokut jsou zcela patrná protiprávní jednání, za která byly blokové pokuty uloženy. Bez pochybností lze uzavřít, že záznamy bodů byly provedeny na základě relevantních podkladů. Záznamy bodů za blokové pokuty ze dne 20. 9. 2015 (2 body) a 28. 10. 2015 (2 body), shodně jako za příkaz ze dne 1. 7. 2016 (7 bodů) a rozhodnutí ze dne 2. 1. 2017 (7 bodů) byly žalobci zaznamenány v souladu s přílohou zákona o silničním provozu, která taxativně vymezuje protiprávní jednání a počty bodů, které jim odpovídají. V případě námítky proti záznamu

bodů do registru řidičů se provádí pouze přezkum evidence podle § 119 zákona o silničním provozu, tj. zda byl záznam bodů proveden na základě pravomocných rozhodnutí a v souladu se zákonem. Námitkové řízení totiž není mimořádným oprávněným prostředkem proti pravomocným soudním a správním rozhodnutím.

5. K námitce doby řízení a otázce dvojího potrestání žalovaný uvádí, že dosažení hranice 12 bodů je pro řidiče újmou a za opakované přestupky určitým trestem, neboť je jistě postihem na dosavadních oprávněních. Nelze však přijmout analogii aplikace prekluzivní lhůty podle přestupkového zákona. Podle § 123f odst. 4 zákona o silničním provozu, podá-li řidič po dosažení 12 bodů námitky proti provedenému záznamu bodů, staví se běh lhůt podle § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu běžících od neprodleného oznámení dosažení 12 bodů, povinnosti odevzdání řidičského průkazu a pozbytí řidičského oprávnění až do dne, kdy rozhodnutí o námitkách nabude právní moci. Žalobce dosáhl 12 bodů ke dni 26. 1. 2017 a správní orgán I. stupně mu neprodleně doručil oznámení o dosažení 12 bodů. Ode dne podání námitek až do právní moci napadeného rozhodnutí byl běh lhůt k pozbytí řidičského oprávnění přerušen. Ve zbytku žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného a prvostupňového rozhodnutí.

Podstatný obsah správního spisu a příloh žaloby

6. Ve správním spisu jsou založena oznámení o uložení pokuty v blokovém řízení Krajského ředitelství Policie Karlovarského kraje ze dne 21. 9. 2015 (rychlost 110 km/h v úseku s limitem 90 km/h; přestupek za 2 body) a Městské policie Dobříš ze dne 28. 10. 2015 (rychlost 64 km/h v úseku s limitem 50 km/h; přestupek za 2 body), příkaz Magistrátu hl. m. Prahy o uložení pokuty ze dne 1. 7. 2016 (dne 4. 3. 2016 dopravní nehoda bez zranění v důsledku nedodržení bezpečné vzdálenosti a následné ujetí od nehody; doložka právní moci ke dni 30. 7. 2016, přestupek za 7 bodů) včetně doručanky a rozhodnutí Městského úřadu Beroun o přestupku ze dne 2. 1. 2017 (dne 3. 11. 2016 0,31 promile alkoholu v dechu; doložka právní moci ke dni 26. 1. 2017, přestupek za 7 bodů).
7. Dne 30. 1. 2017 správní orgán I. stupně zaslal žalobci oznámení o dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení ke dni 26. 1. 2017 (bez poučení o zániku řidičského oprávnění, jelikož žalobce v době od 3. 11. 2016, kdy mu byl řidičský průkaz zadržen, do 3. 5. 2017 vykonával trest zákazu řízení motorových vozidel na dobu 6 měsíců uložený právě rozhodnutím ze dne 2. 1. 2017).
8. Dne 3. 2. 2017 žalobce podal námitky proti provedenému záznamu bodů, k nimž doložil, že ve vztahu k příkazu Magistrátu hl. m. Prahy ze dne 1. 7. 2016 podal dne 13. 1. 2017 podnět k přezkumnému řízení. V námitkách uvedl argumenty směřující výlučně proti zákonnosti tohoto příkazu (tvrdil, že u nehody nebylo možné bezpečně zastavit) a že dosud nebylo vydáno rozhodnutí v přezkumném řízení.
9. Dne 17. 2. 2017 správní orgán I. stupně žalobci oznámil zahájení řízení o podaných námitkách, na což dne 22. 2. 2017 žalobce reagoval podáním, ve kterém opětovně rozporoval zákonnost příkazu Magistrátu hl. m. Prahy ze dne 1. 7. 2016 a z důvodu podaného podnětu požádal o přerušení řízení. Dne 20. 3. 2017 žalobce při ústním jednání opětovně požádal správní orgán I. stupně o přerušení řízení. Dne 3. 4. 2017 správní orgán I. stupně přerušil řízení nejdéle na dobu 3 měsíců k žádosti žalobce. Dne 1. 9. 2017 správní orgán I. stupně žalobci sdělil, že lhůta pro přerušení řízení již uplynula a vyzval jej, aby se seznámil s podklady před vydáním rozhodnutí. Dne 5. 9. 2017 Magistrát hl. m. Prahy k dotazu správního orgánu I. stupně sdělil, že žalobcův podnět k zahájení přezkumného řízení byl

postoupen Ministerstvu dopravy včetně spisového materiálu a není znám výsledek přezkumného řízení.

10. Dne 3. 10. 2017 správní orgán I. stupně vydal **prvostupňové rozhodnutí**, ve kterém shrnul obsah jednotlivých rozhodnutí o přestupcích spáchaných žalobcem. Uvedl, že žalobce v námitkách nesouhlasil s příkazem Magistrátu hl. m. Prahy ze dne 1. 7. 2016, nicméně v řízení o námitkách není přípustný přezkum správnosti pravomocných rozhodnutí a uložených blokových pokut. Pouze se zkoumá, zda je podkladové rozhodnutí způsobitelným podkladem pro záznam bodů. Překontroluje se, zda byly za spáchaný přestupek správně připsány body. Správní orgán I. stupně registruje oznámené pravomocné přestupky a není oprávněn zkoumat, zda byly projednány v souladu s právními předpisy ani v případě, že bylo dosaženo 12 bodů. Takový postup by byl v rozporu se zákonem o silničním provozu a s § 73 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), dle kterého je pravomocné rozhodnutí závazné pro účastníky řízení a pro všechny správní orgány. Oprava bodů může být provedena, pouze pokud dojde ke zrušení rozhodnutí nebo blokové pokuty. V souladu s § 123b zákona o silničním provozu zaznamená obecní úřad obce s rozšířenou působností v registru řidičů stanovený počet bodů ke dni uložení pokuty v blokovém řízení nebo nabytí právní moci rozhodnutí o uložení sankce za přestupek nebo trestný čin. Ve všech případech se jednalo o pravomocně ukončená řízení a body byly zapsány správně podle přílohy zákona o silničním provozu. Námitky proto správní orgán I. stupně vyhodnotil jako neodůvodněné.
11. Dne 26. 10. 2017 podal žalobce odvolání, v němž opět rozporoval správnost příkazu Magistrátu hl. m. Prahy ze dne 1. 7. 2016 s tím, že správní orgán I. stupně měl vyčkat, jak Ministerstvo dopravy posoudí jeho podnět k zahájení přezkumného řízení.
12. Dne 20. 10. 2017 Ministerstvo dopravy sdělilo, že podnět žalobce k zahájení přezkumného řízení ve vztahu k příkazu Magistrátu hl. m. Prahy ze dne 1. 7. 2016 shledalo nedůvodným. Navíc uplynula lhůta jednoho roku pro zahájení přezkumného řízení ve smyslu § 96 odst. 1 správního řádu.
13. Dne 3. 11. 2017 správní orgán I. stupně postoupil žalovanému spisový materiál.
14. Dne 11. 8. 2022 žalovaný vydal **napadené rozhodnutí**, v němž neshledal, že by správní orgán I. stupně žalobce jakýmkoliv způsobem krátil na jeho právech. Žalovaný konstatoval, že shodně jako správní orgán I. stupně posoudil veškeré záznamy bodů. Z obou oznámení o uložení pokut v blokovém řízení jsou zcela jasně patrná a seznatelná protiprávní jednání, za která byly blokové pokuty uloženy. Stejně tak v případě uložení pokut za přestupky příkazem Magistrátu hl. m. Prahy ze dne 1. 7. 2016 a rozhodnutím Městského úřadu Beroun ze dne 2. 1. 2017 jsou v obou případech seznatelné osoba přestupce i přestupky, jejichž skutkové podstaty naplnily protiprávní jednání podléhající bodovému hodnocení. Žalovaný posoudil jednotlivé záznamy bodů shodně jako správní orgán I. stupně: bloková pokuta ze dne 20. 9. 2015 (2 body), bloková pokuta ze dne 28. 10. 2015 (2 body), příkaz Magistrátu hl. m. Prahy ze dne 1. 7. 2016 (7 bodů) a rozhodnutí Městského úřadu Beroun ze dne 2. 1. 2017 (7 bodů). Shledal tak, že body byly zaznamenány v souladu s přílohou zákona o silničním provozu, která vymezuje jednotlivá protiprávní jednání a počty za ně ukládaných bodů. K odvolacím důvodům žalovaný uvedl, že je nezbytné rozlišovat mezi přestupkovým řízením a řízením o námitkách. Správní orgán I. stupně rozhodoval o námitkách, byl proto oprávněn zkoumat pouze existenci podkladu pro záznam bodů v registru řidičů, což bylo v daném případě prokázáno. Nebyl oprávněn přezkoumávat správnost či zákonnost

pravomocných rozhodnutí o přestupcích a podle § 73 odst. 2 správního řádu byl těmito rozhodnutími vázán až do okamžiku jejich případného zrušení zákonem stanoveným postupem, což v daném případě nenastalo. Ministerstvo dopravy dne 20. 10. 2017 žalobci sdělilo, že ve věci uložení pokuty ze dne 1. 7. 2016 nebyl dán důvod pro provedení přezkumného řízení, protože Magistrát hl. m. Prahy nepochybil, a navíc marně uplynula lhůta pro zahájení přezkumného řízení. Napadené rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 16. 8. 2022.

Posouzení žaloby

15. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, že je věcně i místně příslušným soudem a napadené rozhodnutí je rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. Při přezkoumání napadeného rozhodnutí vycházel soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Soud rozhodl bez nařízení ústního jednání, protože s tím strany ve lhůtě stanovené soudem nevyjádřily nesouhlas (§ 51 odst. 1 s. ř. s.) a nebylo nutné provádět dokazování (§ 77 odst. 1 s. ř. s.). Soud žalobu jakožto nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
16. *V prvním žalobním bodu* žalobce rozporoval délku správního řízení, které trvalo téměř 5 let, z čehož dovozuje nepřiměřenost uložení trestu pozbytí řidičského oprávnění na dobu 1 roku po takto dlouhé době. O délce řízení není mezi stranami sporu. Záznam 12 bodů v registru řidičů proběhl ke dni 26. 1. 2017, správní orgán I. stupně o tom zaslal žalobci oznámení dne 30. 1. 2017, prvostupňové rozhodnutí vydal dne 3. 10. 2017, ale žalovaný vydal napadené rozhodnutí až dne 11. 8. 2022. Správní orgány jsou přitom povinny vyřizovat věci bez zbytečných průtahů (§ 6 odst. 1 správního řádu), přičemž pořádková lhůta pro rozhodnutí o námitkách proti záznamu bodů v registru řidičů činí 10 pracovních dnů (§ 123f odst. 2 zákona o silničním provozu) a v případě odvolacího řízení byl žalovaný povinen rozhodnout ve lhůtě do 30 dnů od předložení spisu správním orgánem I. stupně (§ 71 odst. 3 ve spojení s § 90 odst. 6 správního řádu).
17. K průtahům v řízení tedy prokazatelně došlo a s ohledem na závěry usnesení Ústavního soudu (dále jen „ÚS“) ze dne 8. 6. 2004, sp. zn. I. ÚS 315/03, je nutné uvážit, zda tyto průtahy nezavinil sám žalobce. V takovém případě by se jich totiž nemohl dovolávat k ochraně svých práv.
18. Obstrukční moment shledal soud do jisté míry v tom, že žalobce původně nepodal odpor proti příkazu Magistrátu hl. m. Prahy ze dne 1. 7. 2016 o uložení pokutě (přestupek za 7 bodů) a teprve následně se až v průběhu řízení před správním orgánem I. stupně bezúspěšně domáhal zahájení přezkumného řízení ve smyslu § 94 správního řádu a namítal nezákonnost příkazu, který původně akceptoval tím, že proti němu nepodal řádně a včas odpor. Žalobce tedy z většiny zavinil průtahy v řízení před správním orgánem I. stupně, který mu svým postupem (přerušení řízení) vyšel vstříc, byť k tomu nebyl přímo povinen, jelikož sporné rozhodnutí bylo pravomocné a správní orgán I. stupně jím byl vázán bez ohledu na podaný podnět k přezkumnému řízení.
19. V průběhu odvolacího řízení již ale žalobce nebyl procesně aktivní a na průběh řízení neměla vliv ani jeho pasivita. Průtahy v odvolacím řízení tedy jdou plně na vrub žalovaného. Skutečnost, že žalobce nepodal žádost o opatření proti nečinnosti ve smyslu § 80 odst. 3 správního řádu k nadřízenému správnímu orgánu, na tom nemůže nic měnit, jelikož se jedná o právo, nikoliv ale o povinnost žalobce. Spisový materiál byl žalovanému postoupen dne 3. 11. 2017, a odvolací řízení tak namísto zákonem předvídaných 30 dnů trvalo téměř 5 let.

Na druhou stranu ale obecně platí zásada, že průtahy v řízení samy o sobě ještě nemohou zavinit nezákonnost napadeného rozhodnutí, jelikož lhůty pro vydání rozhodnutí mají jen pořádkovou povahu (srov. např. rozsudek NSS ze dne 18. 6. 2020, č. j. 1 As 42/2019-50, bod 28).

20. Nežli se bude soud blíže zabývat žalobcem vznesenou otázkou, zda uplynutím času může dojít k zániku správního trestu pozbytí řidičského oprávnění postupem podle § 123c zákona o silničním provozu, je nutné nejprve vyložit charakter řízení o námitkách podle § 123f zákona o silničním provozu proti záznamu bodů v registru řidičů. Tedy zda se jedná o řízení, jehož výsledkem je přímo uložení správního trestu, nebo zda je výsledkem řízení toliko přezkum evidenčních úkonů a údajů obsažených v registru řidičů ve smyslu § 119 zákona o silničním provozu (jak tvrdí žalovaný), zatímco samotný správní trest je uložen jiným způsobem.
21. Rozšířený senát NSS v usnesení ze dne 30. 9. 2015, č. j. 6 As 114/2014-55, č. 3339/2016 Sb. NSS, konstatoval, že „[z]áznam stanoveného počtu bodů v registru řidičů podle § 123b odst. 1 [zákonu o silničním provozu], je ‚trestem‘ ve smyslu čl. 40 odst. 6 [Listiny] a čl. 7 odst. 1 věty druhé [Úmluvy].“ Tyto závěry rozšířeného senátu NSS nicméně nemění nic na tom, že jakkoliv je záznam bodů v registru řidičů trestem, není pozbytí řidičského oprávnění výsledkem řízení o námitkách ve smyslu § 123f zákona o silničním provozu, nýbrž tato trestní sankce je uložena automaticky přímo ze zákona v návaznosti na dosažení 12 bodů v registru řidičů (srov. dále).
22. Účel bodového hodnocení vymezil zákonodárce v § 123a zákona o silničním provozu tak, že se jím zajišťuje sledování opakovaného páchání přestupků, jednání, které má znaky přestupku podle jiného právního předpisu, nebo trestných činů, spáchaných porušením vybraných povinností stanovených předpisy o provozu na pozemních komunikacích řidičem motorového vozidla nebo že se řidič porušování těchto povinností nedopouští. Přehled jednání spočívajícího v porušení vybraných povinností stanovených předpisy o provozu na pozemních komunikacích a počet bodů za tato jednání je konkrétně stanoven v příloze k tomuto zákonu.
23. Jak vysvětlil NSS v rozsudku ze dne 3. 5. 2011, č. j. 8 As 23/2010-89, č. 2391/2011 Sb. NSS, „[n]egativním důsledkem opakovaného porušování předpisů o provozu na pozemních komunikacích je dosažení 12 bodů a pozbytí odborné způsobilosti k řízení motorového vozidla (§ 123c [zákonu o silničním provozu]). K opětovnému nabytí této způsobilosti může dojít pouze postupem dle § 123d tohoto zákona, tedy uplynutím jednoho roku ode dne pozbytí řidičského oprávnění a prokázáním, že se žadatel podrobil přezkoušení z odborné způsobilosti. Takto získaných bodů se již řidič nemůže zbavit řádným chováním, s nímž počítá § 123e odst. 1 uvedeného zákona, byť by v důsledku odkladného účinku podání námitek proti záznamu o dosažení 12 bodů nadále disponoval řidičským oprávněním.“ Záznamy bodů v registru řidičů v podrobnostech upravuje § 123b zákona o silničním provozu, jejich odečítání § 123e zákona o silničním provozu.
24. Podstatné je, že pro účely vedení registru řidičů a záznamu bodů obecní úřad obce s rozšířenou působností vychází z pravomocných rozhodnutí o uložení trestu za přestupek nebo trestný čin v dopravě a na jejich podkladě provádí **k datu nabytí právní moci rozhodnutí o přestupku** či jiném „bodovaném“ deliktu (srov. § 123b odst. 2 zákona o silničním provozu) záznam příslušného počtu bodů tak, jak jsou taxativně vymezeny v příloze zákona o silničním provozu. Právě z tohoto důvodu mají příslušné orgány

povinnost svá pravomocná rozhodnutí oznamovat obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, který na jejich základě zapisuje body do evidence řidičů, a to bez možnosti jakéhokoliv vlastního uvážení o vině a trestu.

25. Podle § 123f zákona o silničním provozu, nesouhlasí-li řidič s provedeným záznamem bodů v registru řidičů, může podat proti provedení záznamu písemně námitky obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému k provádění záznamu (odst. 1). Shledá-li obecní úřad obce s rozšířenou působností námitky oprávněné, nejpozději do 10 pracovních dnů ode dne, kdy mu byly námitky doručeny, provede opravu záznamu o dosaženém počtu stanovených bodů v registru řidičů a neprodleně písemně vyrozumí o provedené opravě záznamu řidiče (odst. 2). Shledá-li příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností námitky řidiče neodůvodněné, rozhodnutím námitky zamítne a provedený záznam potvrdí (odst. 3). Podá-li řidič po dosažení celkového počtu 12 bodů námitky proti provedení záznamu bodů, běh lhůt stanovených v § 123c odst. 3 se přerušuje ode dne doručení námitek příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností do dne, v němž rozhodnutí podle odstavce 3 nabude právní moci (odst. 4).
26. Institut „námitek proti provedení záznamu bodů“ ve smyslu § 123f zákona o silničním provozu nepředstavuje s ohledem na zákonem stanovené principy přičítání bodů „klasické“ řízení o správním trestání, protože výsledkem řízení v tomto případě není uložení správního trestu, ochranného opatření nebo opatření k nápravě, nýbrž jen **následná kontrola** správnosti evidenčních úkonů v registru řidičů co do počtu zaznamenaných bodů. Jak uvedl NSS v odst. 16 odůvodnění rozsudku ze dne 27. 4. 2016, č. j. 6 As 60/2016-23, č. 3423/2016 Sb. NSS: „[s]právní soudy se opakovaně vyjádřily k rozsahu otázek, které lze zkoumat v námitkovém řízení. Tento rozsah je poměrně omezený. Správní orgán rozhodující v řízení o námitkách proti provedení záznamu bodů v registru řidičů je oprávněn zkoumat pouze to, zda existuje způsobilý podklad pro záznam (tj. pravomocné rozhodnutí příslušného orgánu veřejné správy či soudu ve smyslu § 123b odst. 1 a 2 [zákona o silničním provozu]), zda záznam v registru řidičů **byl** proveden zcela v souladu s tímto způsobilým podkladem a zda počet připsaných bodů odpovídá v příloze k citovanému zákonu obsaženému bodovému hodnocení jednání (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. srpna 2009, č. j. 9 As 96/2008 - 44, viz též např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. prosince 2013, č. j. 6 As 67/2013 - 16). (zvýrazněno soudem)“ Obecní úřad obce s rozšířenou působností postupuje tak, že zaznamenává body řidiče až do maximálního počtu 12 bodů (§ 123c odst. 1 zákona o silničním provozu), přičemž dosažení limitu je důvodem zániku řidičského oprávnění.
27. Podle § 123c odst. 3 až 5 zákona o silničním provozu příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností při provedení záznamu bodů, kterým řidič dosáhl celkového počtu 12 bodů, neprodleně písemně nebo elektronickou cestou oznámí tuto skutečnost řidiči a vyzve jej k odevzdání řidičského průkazu a mezinárodního řidičského průkazu nejpozději do 5 pracovních dnů ode dne doručení tohoto oznámení. Řidič pozbývá řidičské oprávnění uplynutím 5 pracovních dnů ode dne, v němž mu bylo toto oznámení doručeno (odst. 3). Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností při provedení záznamu bodů, kterým řidič, který je držitelem řidičského průkazu členského státu, řidičského průkazu vydaného cizím státem, mezinárodního řidičského průkazu vydaného cizím státem, dosáhl celkového počtu 12 bodů, neprodleně písemně oznámí tuto skutečnost řidiči a ministerstvu (odst. 4). Řidič, který pozbyl odbornou způsobilost podle odstavce 3, je povinen výzvu podle odstavce 3 splnit (odst. 5).

28. Podle § 123d odst. 1 zákona o silničním provozu řidič, který podle § 123c odst. 3 pozbyl řidičské oprávnění, je oprávněn požádat o vrácení řidičského oprávnění nejdříve po uplynutí 1 roku ode dne pozbytí řidičského oprávnění podle § 123c odst. 3.
29. Pozbytí řidičského oprávnění nejméně na dobu 1 roku v důsledku dosažení 12 bodů v registru řidičů opět není výsledkem prvostupňového rozhodnutí, nýbrž tento trest na řidiče dopadá přímo ze zákona dosažením 12. bodu v registru řidičů, tj. nabytím právní moci posledního rozhodnutí o přestupku nebo jiném deliktu v dopravě, a obecní úřad obce s rozšířenou působností již toliko zajišťuje jeho vykonání zasláním výzvy podle § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu.
30. Správní soudy se opakovaně zabývaly otázkou, zda se v souvislosti s řízením o námitkách proti záznamu bodů do registru řidičů uplatní prekluze (promlčení) odpovědnosti za protiprávní jednání (viz např. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 18. 7. 2019, č. j. 6 A 212/2017-50, rozsudky NSS ze dne 12. 3. 2020, č. j. 9 As 311/2019-40, ze dne 4. 2. 2021, č. j. 9 As 245/2019-38, či ze dne 7. 10. 2021, č. j. 4 As 62/2021-41, nebo rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 22. 9. 2022, č. j. 55 A 52/2022-21). S ohledem na povahu řízení o námitkách a okruh otázek, jež přísluší správním orgánům v tomto řízení zkoumat, však dospěly k závěru, že tomu tak není. Lze poznamenat, že ve věci řešené Městským soudem v Praze v rozsudku ze dne 18. 7. 2019, č. j. 6 A 212/2017-50, a následně NSS v rozsudku ze dne 4. 2. 2021, č. j. 9 As 245/2019-38, se jednalo o obdobný případ (správní orgán I. stupně rozhodnutím ze dne 26. 4. 2011 zamítl námitky jako neodůvodněné a potvrdil provedený záznam 12 bodů ke dni 9. 10. 2010, přičemž o odvolání žalobce ze dne 6. 5. 2011 bylo rozhodnuto dne 20. 7. 2017; žalobce přitom namítal, že správní řízení trvalo bez jeho zavinění více než sedm let a k pozbytí řidičského průkazu došlo bez jakékoliv časové návaznosti na přestupky spáchané v průběhu let 2009 až 2011).
31. Krajský soud v Praze ve svém nedávném rozsudku ze dne 20. 4. 2023, č. j. 41 A 1/2023-44, neshledal důvod se od shora uvedené judikatury odchýlit, nicméně současně v odst. 50 odůvodnění svého rozsudku naznačil, že jakkoliv je předmětem řízení o námitkách ve smyslu § 123f zákona o silničním provozu výlučně přezkum otázek souvisejících s evidencí bodů v registru řidičů, není tím vyloučena možnost využít jiné zákonné prostředky ochrany práv, má-li žalobce za to, že výkon sankce spočívající v pozbytí řidičského oprávnění je nezákonný. Se závěry uvedeného rozsudku se soud ztotožňuje i v nynějším případě. Protože je však otázka dlouhotrvajících řízení o námitkách proti záznamu bodů v registru řidičů v soudní praxi vznášena opakovaně, aniž by přitom byla nalezena potřebná rovnováha mezi veřejným zájmem na řidičské kázní a současně právem potrestaných řidičů na nepřepínání trestní represe, považuje za potřebné k tomu dodat následující:
32. V případě řízení o námitkách proti záznamu bodů v registru řidičů ve smyslu § 123f zákona o silničním provozu správní orgány nerozhodují o uložení trestu v podobě pozbytí řidičského oprávnění, nýbrž jen posuzují správnost již provedených záznamů bodů v registru řidičů. Žalobce se tudíž v řízení o žalobě proti rozhodnutí o zamítnutí námitek nemůže úspěšně domáhat zániku tohoto trestu. Správnost záznamu bodů je totiž třeba zkoumat k okamžiku jejich zápisu a v takovém okamžiku ještě nedocházelo k významným prodlevám v činnosti správních orgánů – ty se projeví až později délkou řízení o podaných námitkách.
33. Samotný trest zániku řidičského oprávnění nastává přímo automaticky ze zákona, tj. zákonodárcem samotným bez vydání příslušného výroku v jakémkoliv rozhodnutí

orgánu moci výkonné nebo soudní. I výzva správního orgánu ve smyslu § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu je toliko úkonem směřujícím k vykonání tohoto trestu, který sám o sobě byl bezpochyby „uložen“ včas, jelikož k tomu došlo již okamžikem nabytí právní moci posledního rozhodnutí o přestupku či jiném deliktu, v jehož důsledku bylo dosaženo 12 bodů (což později správní orgán I. stupně pouze zaevidoval v jím vedené evidenci).

34. Na samotnou výzvu ve smyslu § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu, stejně jako na řízení o námitkách ve smyslu § 123f téhož zákona je tak třeba nazírat jako na **dílčí procesní postupy vykonávacího řízení** týkajícího se již uloženého trestu, a lze je tedy argumentem *a simili* poměřovat pouze s výkonem trestu, a nikoliv s hlavní fází trestního řízení, při níž je teprve rozhodováno o vině a o trestu za spáchaný delikt. Pokud se tedy žalobce v podané žalobě dovolává judikatury požadující zohlednění délky trestního řízení v zániku trestní odpovědnosti, nejedná se o judikaturu přílehlavou, resp. z pohledu dané judikatury je třeba konstatovat, že trest zániku řidičského oprávnění (jakožto důsledek nevyvratitelné presumpce ztráty odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel v důsledku dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení řidiče) byl žalobci uložen již dne 26. 1. 2017 a žalobce byl o tom vyrozuměn přípisem ze dne 30. 1. 2017, který si převzal dne 1. 2. 2017, tedy skutečně bez jakýchkoliv prodlev (vzhledem ke spáchání posledního bodovaného přestupku dne 3. 11. 2016 byl žalobci trest uložen během necelých 3 měsíců). S ohledem na uvedené se tedy soud nemá důvod zabývat samotnou možností zániku trestnosti a judikaturou k ní, nýbrž jen a pouze zánikem možnosti vykonat již uložený trest.
35. V tomto kontextu je přitom nutné dát žalobci za pravdu v tom, že právní úprava řízení o námitkách proti záznamu bodů v registru řidičů obsahuje oproti „klasické“ trestní odpovědnosti nezamýšlenou mezeru z hlediska otázky plynutí času. Odkladný účinek podaných námitek (§ 123f odst. 4 zákona o silničním provozu) na přerušení běhu „lhůty pro pozbytí řidičského oprávnění“ (§ 123c odst. 3 zákona o silničním provozu) patrně vychází z úvahy, že taková řízení (pro relativní jednoduchost otázek v nich řešených) budou v praxi prováděna rychle a řidič se i v případě jejich podání včas dozví, zda pozbyl či nepozbyl řidičské oprávnění. Soudu je nicméně z úřední činnosti známo, že ve skutečnosti mnohdy tato řízení (kupodivu ve fázi řízení odvolacího) trvají neúměrně dlouho, a to třeba i několik let. Žalobcův případ bohužel není ničím výjimečný.
36. Je zjevné, že smyslem a účelem pozbytí řidičského oprávnění má být především rychlá ochrana veřejného zájmu na tom, aby nedisciplinovaní řidiči neohrožovali bezpečnost silničního provozu. Tento požadavek ale není respektován v případě, kdy „vybodovaný“ řidič může i nadále řídit vozidlo třeba i po dobu 5 let poté, co dosáhl 12 bodů na základě pravomocných trestů za opakované přestupky, jelikož stále ještě nebylo pravomocně skončeno řízení o námitkách proti tomuto záznamu. Teprve po uplynutí takto dlouhé doby nastane po pravomocném zamítnutí námitek kýžený výchovný moment, kdy řidič po dobu nejméně 1 roku pozbývá řidičské oprávnění (§ 123d odst. 1 zákona o silničním provozu) a jeho následně vrácení je podmíněno přezkoušením (§ 123d odst. 3 zákona o silničním provozu), ovšem jeho výchovný účinek se uplynutím takto dlouhé doby mnohdy zcela vytrácí (a někdy může mít výkon trestu s takovou prodlevou dokonce protichůdný účinek). Jednotlivá rozhodnutí, na jejichž podkladě byly zaznamenány body, jsou přitom v momentě podání námitek pravomocná a provádí se toliko kontrola, zda byl zaznamenán správný počet bodů, případně zda některé rozhodnutí není nicotné či není důvod pro zahájení přezkumného řízení. Institut námitek proto v případě delšího trvání řízení zpochybňuje

samotný smysl bodového systému a významnou měrou nahlodává i presumpci správnosti pravomocných správních aktů pro účely bodového hodnocení, protože na neúměrně dlouhou dobu odkládá jejich společný účinek navázaný na dosažení 12 bodů.

37. Kromě ochrany veřejného pořádku je ale problematickou i situace, kdy řidič v průběhu několika let řízení o námitkách prokáže polepšení, nadále již řídí bez jediného přestupku a teprve po pravomocném zamítnutí námitek je na něm „po letech“ vykonán dříve *ex lege* stanovený trest pozbytí řidičského oprávnění. Žalobce sice v podané žalobě nic konkrétního ke svému případnému polepšení nenamítá a pouze se dovolává neúměrné délky řízení, nicméně i tak se jedná o procesní situaci, která vyžaduje v judikatuře správních soudů bližší vyjasnění. Příkladem rozsudek NSS ze dne 4. 2. 2021, č. j. 9 As 245/2019-38, pojednává o případě, kdy byl záznam 12 bodů proveden ke dni 9. 10. 2010, o námitkách bylo rozhodnuto dne 26. 4. 2011 a o odvolání až dne 20. 7. 2017. V tamní věci NSS uzavřel, že započítání bodů není samo o sobě přestupkem či správním deliktem, s čímž zdejší soud souhlasí, nicméně dodává, že i na takové případy by měla pamatovat ústavněkonformní aplikace zákona o silničním provozu. Výkon trestu až po 7 letech je v případě skutkově a právně převážně jednoduchých přestupků v dopravě totiž nešťastný jak z hlediska veřejného zájmu, tak pohledem práv potrestaného řidiče.
38. Pohledem analogie k trestnímu právu lze uvést, že zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní zákoník“) upravuje zánik výkonu trestu pro ty případy, kdy státní moc z důvodů na své straně nestihla včas vykonat pravomocně uložený trest a současně již ze strany odsouzeného pachatele nedocházelo k žádné další stejně či více závažné trestné činnosti.
39. Podle § 94 odst. 1 trestního zákoníku **uložený trest nelze vykonat po uplynutí promlčecí doby**, jež činí a) třicet let, jde-li o odsouzení k výjimečnému trestu, b) dvacet let, jde-li o odsouzení k trestu odnětí svobody převyšujícímu deset let, c) deset let, jde-li o odsouzení k trestu odnětí svobody nejméně na pět let, d) **pět let při odsouzení k jinému trestu** (zvýrazněno soudem).
40. Podle dalších odstavců § 94 trestního zákoníku promlčecí doba počíná právní mocí rozsudku a při podmíněném odsouzení nebo podmíněném propuštění právní mocí rozhodnutí, že se trest vykoná (odst. 2). Do promlčecí doby se nezapočítává doba, po kterou nebylo možno trest vykonat proto, že se odsouzený zdržoval v cizině, vykonával ochranné léčení ústavní nebo zabezpečovací detenci nebo byl na něm vykonáván jiný trest odnětí svobody. Pokud jde o peněžitý trest, zákaz činnosti, zákazu držení a chovu zvířat, zákaz pobytu, zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce a vyhoštění, do promlčecí doby se nezapočítává též doba, po kterou byl na odsouzeném vykonáván trest odnětí svobody, a jde-li o trest vyhoštění, doba, po kterou byl výkon tohoto trestu přerušen (odst. 3). Promlčecí doba se přerušuje, a) učinil-li soud opatření směřující k výkonu trestu, o jehož promlčení jde, nebo b) spáchal-li odsouzený v promlčecí době trestný čin nový, na který trestní zákon stanoví trest stejný nebo přísnější (odst. 4). Přerušením promlčecí doby počíná nová promlčecí doba (odst. 5).
41. Navazující § 95 trestního zákoníku vylučuje z promlčení jen výkon trestů uložených za nepromlčitelné trestné činy taxativně vymezené v § 35 trestního zákoníku.
42. Podstatné je, že zatímco se za pět let promlčí odsouzení za bagatelní trestnou činnost pod podmínkou, že odsouzený nepáchal srovnatelnou či závažnější trestnou činnost, platná právní úprava u „výkonu“ trestu záznamu 12 bodů, jenž má za následek pozbytí řidičského

oprávnění podle § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu, se žádným promlčením výkonu trestu nepočítá.

43. Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „přestupkový zákon“) žádnou úpravu promlčení uloženého trestu nezná. Napomenutí (§ 45 přestupkového zákona), zákaz činnosti (§ 47 přestupkového zákona), propadnutí věci (§ 48 přestupkového zákona), propadnutí náhradní hodnoty (§ 49 přestupkového zákona) či zveřejnění rozhodnutí (§ 50 přestupkového zákona) nastávají okamžikem právní moci rozhodnutí (případně lze zveřejnění rozhodnutí vynutit jiným způsobem) a uložená pokuta (§ 46 přestupkového zákona) je s ohledem na § 106 správního řádu vymáhána postupem podle zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů. Pozbytí řidičského oprávnění ze zákona po dovršení 12 bodů v registru řidičů je tedy vskutku trestem, na který není v obecné úpravě správního trestání pamatováno a úprava zákona o silničním provozu problém s vykonáním tohoto trestu až mnoho let po dovršení 12 bodů nikterak neřeší, protože celý institut budí dojem rychlého a neformálního správního řízení.
44. Z dřívější právní úpravy správního trestání před účinností reformy od 1. 7. 2017 provedené přestupkovým zákonem a souvisejícími právními předpisy lze zmínit přestupky podléhající právní úpravě zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění účinném do 30. 6. 2017 a tzv. jiné správní delikty (zpravidla právnických osob a podnikajících fyzických osob), které neměly žádnou kodifikaci a jejich kusé právní úpravy v jednotlivých zákonech zvláštní části správního práva byly vyplňovány právě analogickou aplikací právní úpravy přestupků. Jak v případě přestupků, tak i jiných správních deliktů potom platila možnost podpůrné analogie trestněprávních institutů. Takto kupříkladu NSS v rozsudku ze dne 28. 2. 2011, č. j. 8 As 82/2010-55, č. j. 2291/2011 Sb. NSS, dovodil, že *„[s]právní orgán je při rozhodování o výši sankce (ve smyslu § 12 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích) za přestupek (zde za přestupek proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích) povinen hodnotit, zda není při přihlédnutí k pachateli dříve uloženým trestům možné využít analogicky institut trestního práva zablazení odsouzení.“* V rozsudku ze dne 16. 4. 2008, č. j. 1 As 27/2008-67, potom NSS vymezil meze takovéto analogie následovně: *„Použit v oblasti správního trestání analogie práva nebo zákona lze jen v omezeném rozsahu, a to pouze tam, kdy to, co má být aplikováno, určitou otázku vůbec neřeší, nevede-li takový výklad k újmě účastníka řízení a ani k újmě na ochraně hodnot, na jejichž vytváření a ochraně je veřejný zájem.“* Zdejší soudu tuto judikaturu považuje za stále relevantní.
45. S ohledem na promlčení výkonu trestu uloženého za nejméně závažné trestné činy po 5 letech podle § 94 odst. 1 písm. d) trestního zákoníku lze uvažovat o možnosti aplikace promlčení výkonu trestu na ty případy, kdy řidič po dobu řízení o námitkách řídil dál a prokazatelně přestal páchat dopravní přestupky. Stávající úprava je totiž nepřiměřeně tvrdá v tom směru, že i když řidič přestane páchat přestupky, trest pozbytí řidičského oprávnění na něj po pravomocném zamítnutí námitek proti záznamu bodů vždy dopadne v plné výměře 1 roku včetně nutnosti pozdějšího přezkoušení z odborné způsobilosti (§ 123d odst. 3 zákona o silničním provozu), a to *ad absurdum* i kdyby např. správní orgán našel po 50 letech zapomenutý spis a řízení dokončil s takto extrémní prodlevou. To představuje citelný rozdíl oproti úpravě trestního zákoníku, která s neaktivitou státu při prosazení výkonu trestu polepšených pachatelů spojuje zánik možnosti trest vykonat.
46. Soud nicméně nedospěl k závěru, že by bylo nutné předložit část zákona o silničním provozu s návrhem na zrušení Ústavnímu soudu postupem podle čl. 95 odst. 2 Ústavy, jelikož je

možný jeho ústavně konformní výklad. Ve vztahu k zákonu o silničním provozu je totiž možné dospět k závěru, že ustanovení o bezpodmínečném pozbytí řidičského průkazu (§ 123c odst. 3 zákona o silničním provozu) lze v excesivních případech neaplikovat s respektem k ustanovením ústavního pořádku (čl. 38 odst. 2 Listiny, čl. 6 odst. 1 věta první Úmluvy).

47. Jak např. v jiném případě konstatoval NSS v rozsudku ze dne 13. 6. 2008, č. j. 2 As 9/2008-77, č. 1684/2008 Sb. NSS, „[z] čl. 40 odst. 6 [Listiny] lze dovodit rozšíření výjimek z vázanosti soudu důvody kasační stížnosti nad jejich rámec zakotvený v § 109 odst. 3 s. ř. s. Protože § 109 odst. 3 s. ř. s. představuje normu procesněprávní a čl. 40 odst. 6 Listiny má povahu hmotněprávní, je třeba připomenout, že smysl procesních norem spočívá ve vytváření mechanismů k ochraně hmotného práva. Procesní normy nelze vnímat jako samoučelné a tím spíše nemohou představovat překážku pro aplikaci ústavně zaručené hmotněprávní normy. Proto může Nejvyšší správní soud přímo aplikovat čl. 40 odst. 6 Listiny i za situace, kdy stěžovatelka tuto námitku v kasační stížnosti vůbec neuplatnila.“ I v projednávaném případě není k dispozici jiné ústavně konformní řešení, nežli volnější výklad procesních norem.
48. Konkrétně lze dovodit, že s ohledem na základní zásady činnosti správních orgánů (§ 2 až § 8 správního řádu) by měl správní orgán před vydáním opakované výzvy podle § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu (byť její opakované vydání zákon neupravuje, v praxi bývá taková výzva řidiči k odevzdání řidičského průkazu po zamítnutí námitek posílána) v návaznosti na neúspěch řidiče v námitkovém řízení v případě více než 5 let trvajících řízení v jednom stupni nejprve zvážit, zda řidič v mezidobí mohl řídit, zda spáchal nějaké další přestupky nebo trestné činy v dopravě a jak dlouho trvalo námitkové řízení jako celek (popřípadě i další relevantní okolnosti), a pokud by shledal, že vykonání zákonem uloženého trestu pozbytí řidičského oprávnění by již bylo pohledem analogické aplikace shora uvedených ustanovení trestního zákoníku o promlčení výkonu trestu ústavně neúnosné, řidiče by již znovu k odevzdání řidičského průkazu nevyzval, a naopak by analogicky dle § 123d odst. 4 a § 123e odst. 6 zákona o silničním provozu vymazal dosažené body tak, jako by k výkonu trestu již došlo, a zároveň mu oznámil, že v důsledku promlčení výkonu trestu v návaznosti na extrémní délku řízení o námitkách a dlouhodobé polepšení řidič řidičské oprávnění nepozbyl (trest ztráty řidičského oprávnění byl promlčen).
49. Z hlediska práva na soudní ochranu ve smyslu čl. 36 Listiny a čl. 6 Úmluvy je nezbytné doplnit, že právě opakovaná výzva správního orgánu podle § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu učiněná v návaznosti na pravomocné potvrzení záznamu 12 bodů v registru řidičů je tím úkonem správního orgánu, který může být případně žalován, a to konkrétně zásahovou žalobou ve smyslu § 82 s. ř. s. Judikatura správních soudů zpravidla vychází z toho, že výzvy nejsou způsobilé zasáhnout do veřejných subjektivních práv jejich adresátů (srov. např. rozsudek NSS ze dne 9. 11. 2016, č. j. 9 As 218/2016-63, č. 3499/2017 Sb. NSS), nicméně podle § 123c odst. 5 zákona o silničním provozu platí, že řidič je povinen výzvu podle § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu splnit. V tomto případě je to tedy přímo tato výzva, která přímo ukládá povinnost a zasahuje do případných práv řidiče. Nelze totiž rozumně dovozovat, že by takto pojatý zásah do práv vznikl až v případě správní exekuce kvůli neodevzdání řidičského průkazu, nebo spíše správního či dokonce trestního postihu za řízení vozidla bez řidičského oprávnění (byť i tam by bylo možné otázku promlčení výkonu trestu zániku řidičského oprávnění namítat). Nelze po žalobci spravedlivě požadovat, aby se vystavoval trestnímu postihu a až v takovém řízení se dovolával ústavněkonformního výkladu s rizikem, že se dozví, že v jeho případě bylo pozbytí

řidičského oprávnění ještě přiměřené, a proto bude za řízení vozidla bez řidičského oprávnění odsouzen. Správní soud pak může v řízení o zásahové žalobě podle § 82 s. ř. s. proti obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, který tuto výzvu vydal (§ 83 s. ř. s.), konstatovat, že vydání této výzvy (resp. ve své podstatě vykonání trestu pozbytí řidičského oprávnění) bylo s ohledem na ústavní záruky práva na spravedlivý proces v kontextu konkrétních okolností věci již nezákonným zásahem a že žalovaný správní orgán je povinen provést výmaz bodů a vyrozumět řidiče o provedení takového výmazu. Pro úplnost soud dodává, že proti výzvám podle § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu není k dispozici žádný prostředek ochrany práv ve smyslu § 85 s. ř. s. Stížnost podle § 175 správního řádu je totiž obecný nástroj dozorcího a stížnostního práva (srov. rozsudek NSS ze dne 17. 12. 2010, č. j. 4 Aps 2/2010-44, č. 2339/2011 Sb. NSS). Taková výzva je přitom jednorázovým zásahem s trvajícím účinkem, a proto se uplatní dvouměsíční subjektivní a dvouletá objektivní lhůta podle § 84 odst. 1 s. ř. s.

50. Soud si je vědom toho, že tento postup může působit poněkud „kostrbatě“, nicméně jej vnímá jako jedinou možnost, jak docílit ústavně konformní aplikace zákonných pravidel na „vybodované“ řidiče. Jedná se přitom jen o provizorní pojistku určenou k eliminaci nepřiměřených excesů, které může zákonná úprava vytvářet v kombinaci snedobrou správní praxí, přičemž namísto je spíše apel na zákonodárce, aby se tento nedostatek právní úpravy, hrozící neústavním zásahem do práva na spravedlivý proces, pokusil změnou či doplněním právní úpravy napravit.
51. Není nicméně úkolem soudu, aby v nynějším řízení podrobněji definoval, za jakých skutkových okolností by již situace byla taková, že by bylo namísto výjimečně trest ztráty řidičského oprávnění nevykonat, resp. případné zásahové žalobě vyhovět. Lze pouze konstatovat, že takové situace nepochybně mohou nastat a že s ohledem na významné odlišnosti řízení a dílčí rozdíly ve „výkonu“ ukládaných trestů nelze normy trestního práva aplikovat přímo bez zohlednění těchto specifik.
52. Pro nynější řízení je v každém případě rozhodující, že v samotném námitkovém řízení tuto otázku úspěšně otevírat nelze, jelikož jeho podstatou je *ex post* zkoumání zákonnosti již provedené evidence bodů, a tedy již uloženého trestu. Nedodržení lhůty pro vydání rozhodnutí se nemůže projevit na výsledku řízení o námitkách, v jeho poměrech se jedná skutečně jen o pořádkovou lhůtu, jež nemá žádný vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.
53. Ačkoliv tedy soud shledal námitku prvního žalobního bodu nedůvodnou co do možnosti zrušení napadeného rozhodnutí, současně na jejím základě vyložil možnost jiného prostředku ochrany práv, jaký mají žalobce či řidiči v jemu obdobné situaci k dispozici v těch případech, kdy by výkon trestu pozbytí řidičského oprávnění po uplynutí mnoha let prokazatelně ztratil svůj smysl a účel a byl neústavně tvrdý.
54. *Ve druhém žalobním bodu* žalobce namítal, že správní orgány nezkoumaly právní moc podkladových rozhodnutí.
55. Podle § 123b odst. 2 zákona o silničním provozu záznam v registru řidičů provede příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností ke dni nabytí právní moci rozhodnutí o uložení správního trestu za přestupek nebo za jednání vojáka označené za přestupek ve zvláštním právním předpise, rozhodnutí o uložení kázeňského trestu za jednání mající znaky přestupku anebo rozhodnutí, kterým se ukládá trest za trestný čin, nebo ke dni nabytí právní moci rozhodnutí o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání nebo podmíněném

zastavení trestního stíhání, a to nejpozději do 5 pracovních dnů ode dne, kdy mu bylo doručeno a) oznámení o uložení pokuty za přestupek příkazem na místě, b) rozhodnutí o uložení správního trestu za přestupek nebo za jednání vojáka označené za přestupek ve zvláštním právním předpise anebo rozhodnutí o uložení kázeňského trestu za jednání mající znaky přestupku, nebo c) rozhodnutí, kterým byl uložen trest za trestný čin, d) rozhodnutí o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání nebo podmíněném zastavení trestního stíhání.

56. Jak v případě záznamu bodů, tak v případě vyřizování námitek postupem podle § 123f zákona o silničním provozu jsou správní orgány povinny posoudit, zda jsou rozhodnutí o přestupcích pravomocná. Žalobní námitka je nicméně naprosto obecná, protože žalobce toliko cituje judikaturu, aniž by upřesnil, v čem konkrétně spatřuje problém. Jak konstatoval NSS v rozsudku ze dne 28. 4. 2004, č. j. 1 Azs 28/2004-41, „[j]estliže žalobce namítal vady správního řízení toliko v obecné rovině, tj. omezil se jen na citaci příslušných ustanovení správního řádu, aniž by uvedl, v čem konkrétně měly tyto vady spočívat, krajský soud postupoval v souladu se zákonem, jestliže procesní postup žalovaného v řízení přezkoumal obecně ve vztahu k obsahu správního spisu a neshledal v postupu žalovaného pochybení.“
57. Soud tedy pouze v obecné rovině ověřil, že správní spis obsahuje dvě pravomocná rozhodnutí o žalobcem spáchaných přestupcích, která jsou řádně opatřena doložkami právní moci (v případě žalobcem zpochybňovaného rozhodnutí je součástí správního spisu i kopie doručky dokumentující, kdy je žalobce osobně převzal). Pokud jde o zbylé dva přestupky, z příslušných oznámení plyne, že k jejich potrestání došlo se souhlasem žalobce pokutovými bloky, které jsou pravomocné již okamžikem podpisu pokutového bloku řidičem na místě projednání přestupku. V průběhu správního řízení žalobce nikterak nerozporoval právní moc jednotlivých rozhodnutí, pouze v jednom případě marně podal podnět k zahájení přezkumného řízení ve smyslu § 94 správního řádu, a proto nebyly správní orgány povinny blíže v tomto směru argumentovat v odůvodnění svých rozhodnutí a ani nebyly povinny si vyžadovat pokutové bloky, jelikož vůči nim žalobce ničeho nenamítal. Protože ani v žalobě žalobce v tomto směru konkrétní námitku neuplatnil (např. že by snad nedošlo k řádnému doručení rozhodnutí ze dne 2. 1. 2017 nebo že by snad některý z pokutových bloků nebyl žalobcem podepsán), ani soud k vypořádání tohoto žalobního bodu nepotřeboval provádět dokazování vlastními pokutovými bloky, popřípadě správním spisem z přestupkového řízení.
58. Námitka druhého žalobního bodu je tedy také nedůvodná.

Závěr a náklady řízení

59. Vzhledem k tomu, že žádný ze žalobních bodů není důvodný, soud podle § 78 odst. 7 s. ř. s. žalobu zamítl jako nedůvodnou.
60. O náhradě nákladů rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému pak žádné náklady řízení nad rámec běžného výkonu úřední činnosti nevznikly. Proto soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 25. července 2023

Mgr. Ing. Petr Šuránek, v. r.
předseda senátu